

DIT WIL JE WETEN OVER HET RS-VIRUS

Bijna alle kinderen krijgen voor hun tweede levensjaar het RS-virus, soms meerdere keren. Meestal is dat niet ernstig, maar dat kán het wel zijn, weten Alisha en Marinka als geen ander. En juist daarom is er vanaf dit najaar een prik beschikbaar is.

RSV CHATBOT

Vragen over het RS-virus of de prik? Stel ze aan de RSV Chatbot. Kinderarts Louis Bont kan die van harte aanbevelen. "Het is een goed instrument om kennis op te doen over het virus. De gegeven informatie, beschikbaar in alle talen, is echt heel goed." Je vindt 'm op resvnet.org/patient-network/chatbot/

Het RS-virus onschuldig? Als je geluk hebt wel. Vrijwel ieder kind krijgt het, en afgezien van wat verkoudheidsklachten verloopt dat vaak zonder problemen. Maar soms gaat het mis: in Nederland moet 1 op de 56 baby's met een RS-infectie worden opgenomen in het ziekenhuis. Dat gaat jaarlijks om 1.500 tot 3.000 baby's. "Iedere winter liggen de kinderafdelingen weer bomvol met baby's die met het virus zijn geïnfecteerd", zegt Louis Bont, hoogleraar luchtweginfecties op de kinderleeftijd en als kinderarts onderdeel van de RS-groep in het UMC Utrecht. "Ongeveer 10 procent van die baby's komt op de Intensive Care terecht. Je kunt je dus wel voorstellen wat de impact daarvan is op de zorg. Een enkele keer moeten kinderen worden opgenomen in het buitenland omdat we hier niet de capaciteit hebben om ze te redden."

Verhoogd risico

Hoe jonger het kind, hoe groter de kans dat het RS-virus ernstig verloopt. Louis: "De eerste levensweken zijn de aller kwetsbaarste. De grootste piek zien we in de eerste maanden, maar tot kinderen een jaar zijn lopen ze een verhoogd risico. Bij kinderen die te vroeg zijn geboren is de kans nog groter dat het RS-virus leidt tot een ziekenhuisopname."

Eén van de eerste symptomen is vaak dat een baby niet goed meer kan drinken, weet Louis. "Als hun neus dicht zit, krijgen ze tijdens het drinken geen lucht meer." Bij een ernstiger verloop van het RS-virus worden kinderen erg benauwd. "Bij baby's zie je dan dat ze beginnen te hijgen. Het virus veroorzaakt slijm, snot, en de luchtwegen van baby's zijn nog heel klein. Dan kan het snel gaan. De luchtwegen kunnen in de loop van 12 tot 24 uur helemaal dicht gaan zitten, en als je niet meer kunt ademen ga je dood – zo simpel is het. Soms stopt een kind ineens met ademen. Dan schrik je je als ouders een ongeluk."

Besmettelijk

Daar kan Alisha Urresti (26) over meepraten. Toen haar zoon Azaiah, destijds 6 weken oud, plots erg ziek werd, sloeg de schrik haar om het hart. "Ik studeer verloskunde dus ik weet wel een beetje waar ik op moet letten bij zo'n kleintje. Hij had weliswaar koorts, maar zijn luiers waren nog vol en hij dronk nog goed. Dat stelde me in eerste instantie gerust. Maar in de avond ging hij ineens heel snel achteruit. Ik denk dat het eerder mijn moedergevoel was waardoor ik wist: dit is niet goed. Iets in me zei dat ik de spoedeisende hulp moest bellen."

Alisha mocht met hem langskomen, al was het maar om het zekere voor het onzekere te nemen met zo'n kleintje. "Eenmaal daar ging het echt heel slecht. We hadden niet veel later moeten komen. Hoewel hij eerder nog wel bij me had gedronken, bleek hij uitgedroogd en hij kon niet goed meer ademen – hij stopte er een paar keer mee. Hij werd direct opgenomen en kreeg een infuus,

beademing en sondevoeding." Vijf dagen moest Azaiah daar blijven, om aan te sterken. "Ik mocht gelukkig 24 uur per dag bij hem blijven, maar het was zwaar. Azaiah zo ziek zien, met al die apparatuur en plakkers, en dan het ziekenhuispersoneel dat volledig ingepakt binnenkomt omdat het RS-virus zo besmettelijk is ... Ik zat praktisch opgesloten in een isolatiekamer en mijn partner moest naar huis om voor onze oudere dochter te zorgen."

Met Azaiah, inmiddels 1,5 jaar oud, gaat het gelukkig weer goed. Maar Alisha heeft nog lang last gehad van wat er was gebeurd. "Voor mij was het best wel heftig. Ik heb het echt moeten verwerken en heb er therapie voor gehad. Dit gun je geen enkele ouder of kind. Daarom vind ik het belangrijk dat mensen weten hoe ernstig RS kan zijn. Je denkt al snel: het overkomt mijn kind niet. De kans is ook niet zo groot, maar als het gebeurt, is het belangrijk dat je het herkent."

Grote impact

Marinka Bénit-Nahuys (36) heeft een soortgelijke ervaring. Haar zoon Micha werd vorig jaar meerdere keren in het ziekenhuis opgenomen met het RS-virus. De eerste keer was hij nog geen drie maanden oud. "Ik merkte dat hij benauwd werd, zag dat hij steeds minder aanspreekbaar was en minder ging drinken. Micha is ons vijfde kind, dus dan ben je niet snel gealarmeerd. Maar toen hij echt suf werd, bijna alleen nog maar sliep en ook niet meer plaste, heb ik toch maar de huisarts gebeld. Die stuurde ons door naar de eerste hulp."

'Je voelt je machteloos als je zo'n kleintje zo letterlijk ziet vechten om adem te halen'

‘Jaarlijks belanden 1.500 tot 3.000 baby’s met een RS-infectie in het ziekenhuis’

Vanuit daar werd Micha direct opgenomen op de kinderafdeling. Hij bleek het RS-virus te hebben. “Ik had daar wel van gehoord, maar ik had van tevoren niet kunnen bedenken hoeveel impact het zou hebben. Hij was echt benauwd, moest zuurstof toegediend krijgen. Op een gegeven moment woog hij nog maar 200 gram boven zijn geboortegewicht. Toen is er ook sondevoeding gestart.”

Nu hij bijna 2 is, merken ze nog de impact van die eerste besmetting. “Sinds die eerste keer hebben we nog vier ziekenhuisopnames gehad. De langste duurde zelfs drie weken, toen hij 7 maanden was. Ook weer met RS. Hij heeft meerdere dubbele longontstekingen gehad en krijgt nu het hele jaar door preventief antibiotica. Vijf ziekenhuisopnames in anderhalf jaar tijd, dat hakt er wel in. We waren er met mijn 35e verjaardag, met Pasen, met de Sinterklaasintocht ... Na meerdere onderzoeken weten we inmiddels dat Micha een vertraagde afweer heeft. Daar groeit hij als het goed is overheen, maar dat kon nog jaren duren.”

Machteloos

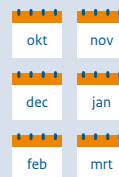
Voor het hele gezin was het zwaar, niet in het minst voor Marinka. “Op het moment dat het gebeurt leef je op adrenaline, zeker de eerste dagen. Verdraagt hij die sondevoeding, pakt hij de zuurstof op? Maar eenmaal weer thuis merkte ik dat de angst er goed in zat. Dat zal moeten slijten. Het doet iets met je als je zo’n kleintje zo ziek ziet, zo letterlijk aan het vechten om adem te halen. Je kunt het niet van hem overnemen, voelt je machteloos. De nasleep vind ik heftiger dan ik van tevoren had kunnen bedenken.”

In Nederland is de kans dat een kind overlijdt aan een infectie met het RS-virus gelukkig zeer klein, maar in ontwikkelingslanden is het na malaria de tweede doodsoorzaak bij zuigelingen, vertelt Louis Bont. “Precies het aantal dat bij ons op de IC ligt, sterft daar. Vrijwel alle kinderen die in Nederland op de IC terechtkomen met een RS-infectie, zouden anders sterven.”

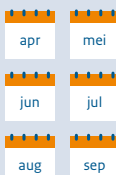
Om baby’s te beschermen tegen de soms ernstige gevolgen van het RS-virus en (over)volle kinderafdelingen en IC’s in de toekomst te voorkomen, is er vanaf dit jaar een prik beschikbaar. Louis: “In de praktijk betekent dat dat baby’s nog wel geïnfecteerd kunnen raken met het RS-virus, maar ze zullen er niet meer zo ziek van worden.” En dat is voor iedereen goed nieuws.

Wanneer krijgt je baby de prik?

Baby’s geboren vanaf oktober t/m maart: binnen 2 weken na de geboorte.

Baby’s geboren vanaf april t/m september: in september of oktober, vlak voordat het RS-virus het meest voorkomt.

DE PRIK

De prik die is ontwikkeld tegen het RS-virus is officieel geen vaccinatie, omdat antistoffen direct worden toegediend (het lichaam hoeft ze dus niet zelf aan te maken).

Vanaf 8 september krijgen alle baby’s (geboren na 1 april 2025) in hun eerste levensjaar een prik aangeboden vanuit het Rijksvaccinatieprogramma. Wanneer ze de prik krijgen, hangt af van wanneer ze worden geboren. De prik biedt namelijk ongeveer 6 maanden bescherming.

Baby’s die in oktober t/m maart (het RS-seizoen) worden geboren, krijgen de prik binnen 14 dagen na hun geboorte. Ze zijn dan meteen beschermd. Baby’s die in april t/m september worden geboren, krijgen de prik vlak voor de start van het RS-seizoen (in september of oktober), omdat-ie anders te vroeg is uitgewerkt.

In landen waar de prik al wordt gegeven, is 80 procent van de ziekenhuisopnames van baby’s met een RS-infectie voorkomen. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) geeft de prik in het bovenbeentje, op het consultatiebureau of tijdens een huisbezoek.